

บทความการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์
ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

สุจิตรา พวงดอกไม้
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของบทบาทกับความสามารถความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านนโยบายและเป้าหมายองค์กร รองลงมา ด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน และด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ มีการปฏิบัติมากตามลำดับ
2. เมื่อทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นโยบายเป้าหมาย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -0.14 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสร้างขวัญในการทำงานและด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.85 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ กับด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า จะต้องมีการพัฒนาควบคู่กันไปในทุก ๆ ด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา ด้านการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ อย่างยิ่ง เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ ในทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่องและมั่นคง เป้าหมายสูงสุด ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 คือ “คุณภาพการเรียนของนักเรียน” ดังนั้น การจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องอาศัย พื้นฐานของการศึกษา ค้นคว้าวิจัย ทดลอง เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ

และแนวทางแก้ไขปัญหา เกิดขึ้นในกระบวนการเรียน การสอน โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น.13-16)

การวิจัยในชั้นเรียนจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนาการศึกษา เพราะเป็นวิทยาการต่างๆ ในปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การที่มนุษย์จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เรื่องใดก็ตาม ย่อมต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเป็นพื้นฐาน ซึ่งวุฒิสกัคดี แดงสกุล (2546, น. 2) ได้กล่าวว่า การที่จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไต่ ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะครูผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐาน การค้นคว้าวิจัยและทดลองเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ การแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ในด้านการศึกษาที่ทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญในการวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ครูได้ค้นหารูปแบบวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ในห้องเรียน เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งหมายถึง การแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนในห้องเรียน ขณะที่จัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหา หรือ พัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครู รับผิดชอบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เทคนิควิธีสอนหรือการส่งเสริมสนับสนุนแก้ไขปัญหาและการช่วยเหลือ ผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน เป็นต้น

ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นนักวิจัยและดำเนินการวิจัยให้เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียน การสอน ซึ่งเป็นการพัฒนาผลงานทางวิชาการในโรงเรียน บนพื้นฐานของการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในหมวด 4 แนวทางจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 ระบุว่า “ จะส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ” และมาตรา 30 ได้ กำหนดให้ “สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา” ฉะนั้นจึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาหรือผู้บริหาร โรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้น เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น.14-16)

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งผู้สอนเป็นผู้จัดทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ในรายวิชาที่ครูรับผิดชอบทำให้ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการสอน การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม และมีการประเมินผลการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนเกิดการใฝ่เรียนใฝ่รู้ ครูไทยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีทัศนคติว่าเป็นเรื่องที่ยากและยังไม่ได้ เล็งเห็นประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างแท้จริง (อดุลย์ เฮียงราช, 2549, น. 3)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูได้ทราบถึงปัญหาในการทำวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียน พิษณุ คนชื่อ (2550, น.2) กล่าวไว้ว่า สาเหตุของการไม่ทำงานวิจัยของครู เพราะว่ามีไม่มีเงินทุน ไม่มีความรู้ในกระบวนการวิจัย ไม่มีแนวทางในการทำวิจัย ไม่มีเวลาในการทำวิจัย ไม่มี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียงพอ ไม่มีเครื่องมืออุปกรณ์หรือวัสดุสนับสนุนในการดำเนินการวิจัย ไม่มีที่ปรึกษาหรือผู้ช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยขณะที่ปัญหา สมชัย (2550,น.3) กล่าวไว้ว่า ปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนคือ ครูมีความต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนทั้งด้านนโยบายการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก และด้านความรู้ ความเข้าใจสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน

นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การวิจัย ในชั้นเรียน” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยคาดหวังว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาจะสามารถใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้วยวิธีการแห่งปัญญาในบริบท ของชั้นเรียน และยังช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพของครู ตลอดจนความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการอีกด้วย แต่ปรากฏว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูยังคงมีปัญหาอยู่หลายด้าน เกิดจากครูผู้สอนขาดความรู้ เกี่ยวกับการทำวิจัย ขาดแรงจูงใจขาดแหล่งความรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย และมีภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบมาก จากผลการนิเทศก์ภายในของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ พบว่า ครูยังมีปัญหาในการทำวิจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย การสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงาน แหล่งความรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย การมีภาระงานในหน้าที่รับผิดชอบมากและขาดการพัฒนาตนเองทางการวิจัย

จากสภาพที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้ศึกษาได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผลที่ได้อาจสามารถนำมาเป็นแนวทางส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป ดังนั้นครูจึงมีบทบาทเพิ่มขึ้น จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ มาเป็นนักวิจัย บทบาทหนึ่งซึ่งการเป็นนักวิจัยในที่นี้ ก็คือ วิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียนนั่นเอง โดยหวังผลเพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริมและแก้ปัญหาให้เด็กได้มีพัฒนาการและกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้นการนำผลการวิจัยไปช่วยในการสอนจะทำให้ผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา ครูจะเกิดความรู้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ เป็นการพัฒนาวิชาชีพควบคู่ไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านบทบาทของผู้บริหารและครู ด้านความรู้ ความสามารถ การวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครูผู้สอนจำนวน 72 คน ของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในปีการศึกษา 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอน โดยแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 57 ข้อ

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารให้ตอบว่าผู้บริหารสามารถดำเนินการได้ในระดับใด

ชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอนให้ตอบว่าครูต้องการได้รับการส่งเสริมในระดับใด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนและวิธีการ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี แนวคิด เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อกำหนดประเด็นคำถาม

2. ร่างแบบสอบถามแล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมกับนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเชื่อมั่นเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) จำนวน 3 ท่าน ข้อคำถามทุกข้อได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไปได้ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

สรุปผล

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 72 คน เป็น ครูผู้สอน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 ปริญญาโท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.30 ประสบการณ์ ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 33 คนคิดเป็นร้อยละ 45.30 11 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 54.70

2. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำแนกตามรายด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติมาก พิจารณา

เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านนโยบายและเป้าหมายองค์กร มีการปฏิบัติมากรองลงมา ด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน มีการปฏิบัติมา รองลงมาอีก ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ มีการปฏิบัติมาก

3. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยม วัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำแนกตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความก้าวหน้าทางอาชีพ พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติมาก รองลงมาความก้าวหน้าทางอาชีพ มีการปฏิบัติมาก รองลงมาอีก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปฏิบัติมาก

4. เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยวิธีการทดสอบสหสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน ด้านนโยบายและเป้าหมายองค์กร ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -0.02 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงานและด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.85 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถกับด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน

5. เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยวิธีการทดสอบสหสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน ด้านนโยบายและเป้าหมายองค์กร ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ความก้าวหน้าทางอาชีพ ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -0.08 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงานและด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.85 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ กับด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน

6. เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยวิธีการทดสอบสหสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน ด้านนโยบายและเป้าหมายองค์กร ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับพฤติกรรมในการ

ปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -0.08 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านการสร้างขวัญในการทำงานและด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.85 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ กับด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน

7. เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน ด้านนโยบายและเป้าหมายองค์กร ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความก้าวหน้าทางอาชีพ พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -0.08 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้านการสร้างขวัญในการทำงานและด้านความก้าวหน้าในหน่วยงาน กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.85 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการสร้างขวัญในการทำงาน ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ กับด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งได้นำมาอภิปรายไว้ ดังนี้

ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการทำวิจัย จึงทำให้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นประโยชน์ของการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิสักดิ์ แดงสกุล (2546) ผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โสรส กันแก้ว (2549) ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทการจูงใจ การวางแผน ด้านการจัดองค์การ และการควบคุมงาน พงษ์ศักดิ์ ภัทรพาณิชกุล (2550) ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้จัดอบรมให้ความรู้ กำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้วิจัยไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อุดลย์ เสียงราช (2549) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยใน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในโรงเรียน การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน จิตรพร จีวราย (2550) ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์การสอนของครูและหาความสัมพันธ์บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อพัฒนา งานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยคาดหวังว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาจะสามารถใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้วยวิธีการแห่งปัญญาในบริบทของชั้นเรียน และยังช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านวิชาชีพของครู ตลอดจนความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการ 1) บทบาทกับการสร้างขวัญในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารควรยกย่องและให้เงินรางวัลกับครู

ที่มีผลงานวิจัย ใช้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ ควรมีเกณฑ์กำหนดปริมาณและคุณภาพของงานวิจัยเพื่อการปรับตำแหน่งของครูให้สูงขึ้นและเผยแพร่ผลงานวิจัย ของครูอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนจะได้รับความสนใจจากผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารควรให้ความสนใจด้วยการกระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างขวัญในการทำงานด้วยการเผยแพร่ผลงานของครูในวารสารของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กัลยกร มั่นถาวรวงศ์ (2547) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร มีบทบาทแตกต่างกันในด้านการสร้างขวัญกำลังใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) บทบาทกับความก้าวหน้าในหน่วยงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูคิดปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย อันเป็นความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูให้โอกาสผู้ที่มีผลงานวิจัยได้ศึกษาต่อเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตน และเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัยสามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูที่มีผลงานวิจัย ได้รับผิดชอบในงานที่ต้องให้ความรู้ความสามารถที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัยมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับ คชาภรณ์ ฉันทประเสริฐวุฒิ (2553) ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ ด้านการให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานทั้งครูและผู้บริหารมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) บทบาทกับนโยบายและเป้าหมายองค์กร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีนโยบายเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้คณะครูทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และความสำคัญของการทำวิจัย ในชั้นเรียนจัดหาอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อม มีการรวบรวมสารสนเทศ การวิจัยด้านการพัฒนา สนับสนุนจัดหาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครู แสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยการเข้ารับการอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ คอยติดตามกำกับดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ไสรสกันแก้ว (2549) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) บทบาทกับพัฒนาความรู้ความสามารถ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการเลือกนวัตกรรมในการวิจัยในชั้นเรียน การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิจัยในชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องจัดทำควบคู่ไปกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างเป็นระบบที่ครูใช้ในการบูรณาการเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ บรรจง ฉายศรีวรรณ (2548) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านการพัฒนาความรู้แก่ครูผู้ทำวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) บทบาทกับสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารพูดคุยสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมแรงจูงใจ

ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู จัดมุมเอกสารเพื่อการค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จัดระบบโครงสร้างที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ผู้บริหารสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างกัลยาณมิตร 6) บทบาทกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารนำผลงานการวิจัยของครูไปร่วมจัดแสดงและเผยแพร่ในโอกาสต่าง ๆ ที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น ให้ครูร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายการวิจัย ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้หรือปรึกษา สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น การพาครูไปทัศนศึกษาดูงานโรงเรียนต่าง ๆ เป็นต้น 7) บทบาทกับความก้าวหน้าทางอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การสนับสนุนให้ครูส่งผลงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ ให้ครูได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพในทุกโอกาสและยกย่อง ชมเชยแก่ครูที่มีผลงานทางวิจัยดีเด่น เมื่อครูทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้เป็นการเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการของตนเอง ครูสามารถนำผลงานที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์การขอเลื่อนปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นไปอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิสักดิ์ แดงสกุล (2546) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตป้อมปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 8) บทบาทกับพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้มีครูผู้นำด้านการวิจัยเพื่อจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการทางการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. โรงเรียนควรวางแผน และกำหนดนโยบาย เป้าหมายการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงและแก้ปัญหาคำจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียน ควรประชุมปรึกษาหาแนวทางหรือกำหนดมาตรการร่วมกันในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตลอดทั้งรวบรวมเอกสารที่เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยไว้ศึกษาค้นคว้าหรือเป็นตัวอย่างในการทำวิจัย
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยอำนวยความสะดวก สร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจและนิเทศติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
4. ควรจัดให้ครูผู้ทำวิจัยได้แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือ วางแผนการทำวิจัยร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
5. ควรจัดหางบประมาณหรือทุนสนับสนุนการทำวิจัย จากแหล่งทุนเพื่อการวิจัยต่างๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น
2. วิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตลอดจนศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นข้อมูลให้ครูได้สร้างสรรค์งานวิจัยใน ชั้นเรียนที่มีคุณภาพ